

maar hoe lang nog? kenniseconomie

ammed (32 jaar, Indonesië) en de Iraniër Babak Loni (links, 24 jaar).

FOTO: HOLLANDE HOOGTE

een student twee jaar in Beijing verblijft en twee jaar in Leiden. De studenten die de opleiding afronden, krijgen een diploma van zowel de Leidse universiteit als het Chinese instituut.

Naast de samenwerking op bachelor-gebied wordt er ook samengewerkt op masterniveau met de drie Leidse masteropleidingen Computer Science, ICT in Business en Mediatechnologie, en met de graduate school voor promovendi. Ook de TU Eindhoven werkt de laatste jaren nauw samen met verschillende technische universiteiten in China. En de TU Delft opende dit jaar een research-dependance in Beijing, gevestigd bij het Institute of Semiconductors van de Chinese Academy of Science (CAS).

Versobering

Overigens vrezende VSNU (vereniging van universiteiten), NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) en de HBO-raad (vereniging van hogescholen) dat Nederland in de toekomst minder aantrekkelijk wordt voor toptalent uit het buitenland. In het Belastingplan 2012 wordt voorgesteld de zogeheten 30%-regeling, waarbij 70 procent van het inkomen wordt belast, en 30 procent onbelast als vergoeding wordt uitbetaald, te versoberen. De regeling is ooit opgesteld om het salarisoniveau ten opzichte van andere landen en ten opzichte van R&D-functies in het bedrijfsleven te compenseren. Daarnaast compenseert het deels de vele extra kosten waar buitenlandse werknemers mee te maken hebben, zoals pensioenbreuk, verhuizen en je gezin op afstand.

De criteria voor de regeling zijn nu zo scherp gesteld dat er in de praktijk nauwelijks meer gebruik van kan worden gemaakt, vrezende onderwijs- en onderzoekinstellingen. De VSNU dringt dan ook aan op een uitzonderingspositie voor wetenschappelijk personeel en onderzoe-

kers bij de versobering van de 30%-regeling.

“Als je dit verder gaat versoberen, wordt Nederland een stuk minder aantrekkelijk voor buitenlands wetenschappelijk personeel, terwijl Nederland deze toptalenten juist zo hard nodig heeft om de kenniseconomie te versterken. Nederland heeft ooit de ambitie uitgesproken om tot de top vijf van kenniseconomieën te behoren. Maar met deze ingreep verslechteren we onze positie op de internationale arbeidsmarkt alleen maar”, aldus VSNU-voorzitter Sijbolt Noorda.

De Nederlandse situatie staat volgens Noorda in schril contrast met concurrerende landen op de internationale arbeidsmarkt. “Daar is maatregelen treffen om talentvolle kenniswerkers naar zich toe te trekken juist de trend. Voorbeelden hiervan zijn de Scandinavische landen. Onze grote concurrenten in de VS, Verenigd Koninkrijk, Canada en Australië hebben al gunstige fiscale voorwaarden voor expats.”

Daarnaast dreigen er postdocplaatsen te verdwijnen door bezuinigingen door het huidige kabinet. De verwachting is dat door de dalende onderzoeksfinanciering verschillende onderzoeksgroepen zullen worden gesloten. En ook buiten het hoger onderwijs dreigen belangrijke onderzoeksplaatsen in bedrijven en onderzoekinstellingen als gevolg van de economische crisis te verdwijnen.

Tot slot wordt in het huidige gedoogakkoord met de PVV een aantal hindernissen opgeworpen voor migranten die naar Nederland willen komen of hier al verblijven, waarschuwt Nuffic. Zo wordt het voor buitenlandse kenniswerkers moeilijker om ook hun familieleden naar Nederland te laten komen. En plannen voor een strengere migratiebeleid zouden kennismigranten kunnen afschrikken om naar Nederland te komen, net als in Denemarken. **Ester Schop**/e.schop@sdu.nl

“Het verbaasde me soms wel hoe open mensen kunnen zijn”

■ Weerbaarder in crises met informatiesystemen

“Hoe kunnen we onze kennis van ICT-besturingsmechanismen op financieel gebied uitbreiden, zeker in woelige tijden zoals net na een financiële crisis?” Dat was de onderzoeksopdracht die masterstudent Alexandra Caraghiulea kreeg bij ING Bank.

De bank wilde vooral weten hoe informatiesystemen het best gebruikt kunnen worden om problemen op de financiële markt het hoofd te bieden in de nasleep van de accountancy-schandalen uit 2002 en de recessie van 2008.

“In feite heb ik me beziggehouden met een uitbreiding van het VAL-IT Framework 2.0, een in de bankwereld veelgebruikt besturingsmechanisme. Het raamwerk bevat nu sociale en organisatorische factoren die bijdragen aan het verhogen van de strategische business-IT alignment maturity van ING Bank. Dit raamwerk vormt een onderdeel van het bredere concept COBIT, de Control Objectives for Information and related Technology.

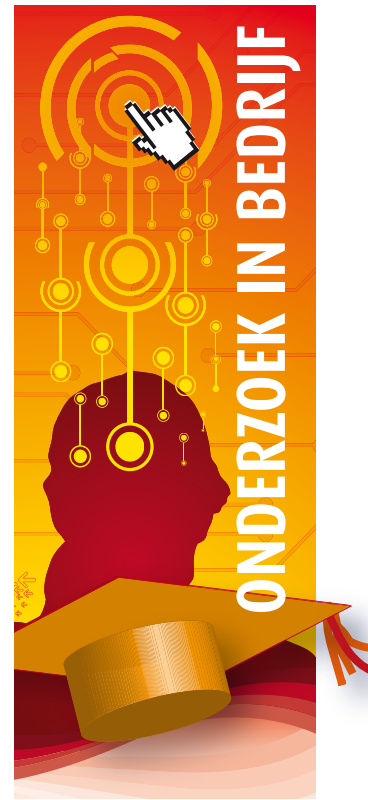
Een bank kan daarmee werken, maar heeft ook behoefte aan specifieke procedures die je niet gauw ergens anders zult vinden. Ik had daar ideeën over en die heb ik besproken met mijn mentor bij de ING Bank, Sybrand de Vries. Hij was daar erg enthousiast over en is dat nog steeds, trouwens”, zegt Alexandra.

Tweede taal

Alexandra Caraghiulea is geboren in Roemenië en Engels is voor haar een tweede taal. Dat geldt ook voor veel werknemers van ING Bank. Gaf dat geen problemen? “ING is een sterk internationaal georiënteerde onderneming en de mensen kennen hun talen. De taal gaf geen enkel probleem en op een moment dat we het idee hadden dat er iets ‘lost in translation’ zou kunnen zijn, werd dat meteen uitgesproken”, zegt Caraghiulea.

Een vroege blootstelling aan tech-

nologie zorgde bij haar voor een fascinatie voor computers en hun gebruik. Caraghiulea: “Toen ik zeven was, had ik al een computer in huis. Mijn klasgenoten waren daar best jaloers op en ze vroegen me doorlopend wanneer ze een computerspelletje mochten komen spelen. De belangstelling voor computers en gadgets werd alleen maar aangewakkerd door het maandblad Connect, waar ik al een abon-

Iteratieve onderzoeksopzet om nauwkeurigheid en doorzichtigheid van bewijsvoering te borgen

nement op had toen ik nog op de middelbare school zat”, aldus Alexandra.

Het was al vroeg duidelijk dat een vervolgstudie niet in Roemenië zelf maar in het buitenland zou worden gevolgd. De voorkeur ging uit naar de Verenigde Staten, maar het werd uiteindelijk een Amerikaanse universiteit in het zuiden van Duitsland. “Daar heb ik mijn bachelorstudie gedaan in Computer Science. Dat was fascinerend, vooral door de nauwe banden tussen de universiteit en enkele grote en middelgrote softwarebedrijven. Voor SAP en IBM heb ik een paar projecten mogen doen. De bachelorstudie werd afgesloten met een intensieve stage bij het R&D-lab van IBM Deutschland vlak bij Stuttgart”, zegt Caraghiulea.

Goede naam

Na de bachelorfase kwam de vraag hoe het vervolstraject eruit zou zien: een baan zoeken of verder studeren? Caraghiulea: “Het werd de tweede optie, een masterstudie in Nederland. Dat kwam door twee overwegingen: Nederland heeft op universitair gebied een zeer goede naam en... ik was er nog nooit geweest. Ik belandde bij de Universiteit van Leiden en dan met name bij het Leiden Institute of Advanced Computer Science (LIACS) bij de professors Michel Chaudron en Hans Le Fever.”

Het onderzoek werd grondig aangepakt, omdat zowel de masterstudent als de professor een grote waarde hecht aan nauwkeurigheid en een volledig doorzichtige bewijsvoering. “Het gevolg daarvan was dat ik niet kon volstaan met één onderzoeksslag. Het werd een iteratief proces, verdeeld in vier stadia. Elk daarvan bouwde voort op de vorige en om niet te veel uit te lopen zat er bovendien een strakke tijdsplanning op. In alle geleidingen van ING Bank kreeg ik de medewerking die ik nodig had. Dat verbaasde me soms wel, hoe open mensen konden zijn. Aan het begin voelde ik me misschien een buitenstaander, maar dat gevoel ging al heel snel weg”, zegt Alexandra.

Richard Keijzer/r.keijzer@sdu.nl

Alexandra Caraghiulea: ‘In alle geleidingen van ING Bank kreeg ik de medewerking die ik nodig had.’

FOTO: NOVUM/REIN VAN ZANEN